

Johannes Pålsson
Chef barn och utbildning

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse

Dnr BUN18/4-400

1. Året i korthet

Årets resultat

Utfall och resultat Barn- och utbildningsnämnden

TOTALT <i>tkr</i>	Utfall 2016	Budget 2017	Utfall 2017	Avvik 2017
Intäkter	135 903	97 112	121 718	24 605
Kostnader	-882 447	-888 452	-910 415	-21 963
Nettokostnad	-746 544	-791 340	-788 697	2 643
Förändring jämfört föregående år, tkr			42 154	
, procent			5,6	

Förändring (+) = ökad nettokostnader, (-) minskad nettokostnad

Akkumulerat utfall för perioden är + 2 643, på vissa budgetposter som exempelvis gymnasiet och fristående/annan kommunal grundskola visar nämnden på ett negativt resultat medan resultatenheterna och kostnaderna för fritidshem och skolskjuts visar på ett positivt resultat. Det är framförallt volymrelaterade kostnader som varierar mellan olika budgetposter och där det är svårt att ställa rätt prognoser inför budgetåret.

Måluppfyllelse

Bedömningen är att verksamheterna i huvudsak har nått eller kommit en bra bit på väg mot att nå nämndens mål för 2017.

Fullmäktiges mål att vi ska vara bland de 10 bästa skolkommunerna utifrån öppna jämförelser är nått. I årets öppna jämförelser hamnar Ekerö på en 8:e plats.

Prioritering och satsningar

Barn- och utbildningsförvaltningen har använt 350 tkr av de sedan 2014 års öronmärkta medlen under 2017. Detta har använts för utbildningssatsningar avseende samarbetsbaserad problemlösning (CPS). Målet har varit att utveckla vårt arbete avseende barn i behov av särskilt stöd. Totalt har 150 medarbetare genomfört en tre dagars utbildning i denna metodik. Resultatenheterna har inte ianspråktagit tidigare års överskott under 2017.

Flyktingmottagande och integration

Arbete med flyktingmottagande och integration är en integrerad del av organisationen och förvaltningens dagliga arbete. Under året har kommunens arbete med fokus på en förbättrad integration utvecklats med modellen Självständighet 365 som en målsättning för det arbetet. Modellen har sin grund i språkinlärning, språkpraktik samt fördjupad samhällsorientering. Centrum för vuxenutbildning och arbete berörs främst av den modellen och målsättningen.

Resultat av årets internkontroll

Barn- och utbildningsnämnden antog i december 2016 en internkontrollplan. Planen följdes upp i december 2017. Av internkontrollplan 2017 framgår att en fakturarutin har tagits fram i syfte att tydliggöra kommunens regelverk för medarbetare inom förvaltningen. Utförda stickprover under året visar att fastställda regelverk och rutiner följs.

Av internkontrollen framgår att statsbidrag är ett kontrollområde som fortsatt kommer att ingå i internkontrollplan för 2018. Detta eftersom antal sökta statsbidrag har ökat och en rutin behöver tas fram.

2. Uppdrag och omfattning

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde omfattar förskola, pedagogisk omsorg/familjedaghem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, skolbarnsomsorg, gymnasieskola samt vuxenutbildning. Totalt handlar det om verksamheter för ca 7 000 barn, ungdomar och vuxna som bedrivs i kommunal regi inom kommunen, som fristående verksamheter inom och utanför kommunen eller i kommunal regi utanför kommunen.

3. Verksamhetsuppföljning

3.1 Prioriterade uppdrag och väsentliga händelser under året

Tala, lyssna, läsa och skriva

Centrum för nyanländas (CFN) nätverksträffar med SVA-lärare återupptogs under höstterminen 2017. Träffarna bestod bland annat av workshops runt skolverkets nya bedömningsverktyg "Bygga svenska". Bedömningsverktyget riktar sig främst till nyanlända elever som ett mått på deras personliga utveckling i svenska språket. CFN:s SVA-lärare har under läsåret coachat barn och personal på de skolor/förskolor som efterfrågat det i kommunen. SVA-lärarna har arbetat språkutvecklande med barnen och coachat personalen.

I jämförelse med skolåret 2016/2017 har antalet elever med betyg i svenska/svenska som andra språk ökat markant. Det finns ett samband mellan de elever i grundskolan som har ett högt betyg i ämnet modersmål och ett godkänt betyg i Sv/SVA.

Barn- och elevhälsoarbetet

Barn- och utbildningsförvaltningens satsning på *Samarbetsbaserad problemlösning (CPS)* involverar idag förvaltningsledning, flertal förskolor och skolor samt de olika verksamheterna inom förvaltningen. Utmaningar som framkom av delutvärdering var att arbetet med CPS ställer stora krav på chefer och deltagare när det gäller implementering, att förskolor behöver omarbeta och anpassa verktyget till verksamheterna samt att många verksamheter utanför BUF tar resurser i anspråk. Framgångsfaktorer som har identifierats i delutvärderingen är att elever känner sig mer delaktiga i lösningen, de vuxnas förväntningar blir tydligare, ökad förståelse för barn/eleven från vuxna och större elevdelaktighet.

Skolinspektionen har besökt tre av förskolorna de senaste två åren i syfte att granska huvudmannen och förskolans arbete med likabehandling och jämställdhet, värdegrundsarbete och arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Granskningarna har visat att man arbetar bra med dessa frågor på förskolorna, men med ett par utvecklingsområden som har resulterat i ett utvecklat fördjupat arbete kring dessa frågor på samtliga förskolor.

En förskoleenhet vann Barn- och utbildningsnämndens stipendium för sitt likabehandlingsarbete. Pengarna har använts till att hyra in en konsult/pedagog som är expert inom området normkritik för att utbilda och inspirera pedagoger. Detta har gynnat främst den specifika enheten men ytterligare enheter som har tagit del av föreläsningar och workshops har iakttagits. Ett nätverk för utvalda pedagoger från samtliga förskolor inom området normkritiskt förhållningssätt har varit aktivt under året. Nätverken syftar till att arbeta med att få syn på normer och hur man kan arbeta med dem för att främja trygghet och likabehandling.

Strategisk kompetensförsörjning

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram en plan för strategisk kompetensutveckling i syfte att utbilda och utveckla medarbetare. Av planen framgår bland annat hur befintlig kompetens inom förvaltningen kan tillvaratas. Under året har även riktade utbildningar för chefer gällande arbetsmiljö, ledarskap, systematik, uppföljningar och systemstöd genomförts som en del i syfte att kompetensförsörja och i högre grad bibehålla samt öka strategisk personal. Förskolan har ytterligare utvecklat sitt arbete med att arbeta i en lärande organisation genom att utöka andelen aktiviteter för pedagoger att lära i kollegiala sammanhang. Genom workshops, tankesmedjor, nätverk, lärmässor och olika utvecklingsgrupper har fler pedagoger kunnat delat sin kompetens och träffa andra att utbyta idéer och reflektioner inom olika ämnesområden såsom IKT, normkritik, Klimatsmarta miljöer, språk och projekterande arbetssätt.

Ytterligare ett led i arbetet med strategisk kompetensförsörjning har varit att starta en projektgrupp i syfte att ta fram strategier för marknadsföring och rekrytering. Projektgruppen har startats i samarbete med HR och Informationsavdelningen. Denna grupp har genom intervjuer samt arbetspass med chefer, pedagoger och ledningsgruppen i förvaltningen tagit fram en plan för fortsatt arbete.

Under året har personalomsättningen för avdelningen Centrum för vuxenutbildning och arbete (CVA) varit låg, samtidigt som avdelningen har utökats med 1,4 tjänster. Det har sammantaget lett till ökad kompetens inom avdelningen. Arbetet med att utveckla metoder för coaching och kartläggning av klienter har förstärkt då två nya tjänster har tillsatts på CVA. Arbetet har inneburit att kommunens utgifter för försörjningsstöd har minskat under året eftersom fler har kommit vidare i arbete, arbetsmarknadspolitiska insatser samt studier.

För avdelning Matproduktion har ett flertal nya tjänster skapats, vilket gjorde att ett antal vikarier kunde anställas. Avdelningen har även genomgått en omorganisation avseende skolköken för att kunna möta ett större elevunderlag. För centrum för nyanländas (CFN) verksamhet har två personer slutat. Under 2017 var flertalet nyanlända arabisktalande. I januari hade CFN 100% arabisk modersmåls lärare. Tjänsten har utökats med ytterligare ca 125% under hösten till totalt två lärare och 225% tjänst. Andra språkgrupper som har utökats eller nystartats under verksamhetsåret är somaliska (utökning) albanska (ny), serbokroatiska (ny).

Den medarbetarundersökning som genomförts i förvaltningen under året har generellt visat på stor nöjdhet hos personalen inom områdena medarbetarskap, lärande i arbetet och delaktighet.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Inom Matproduktion har det systematiska arbetsmiljöarbetet strukturerats och rollerna har förtydligats under året. En förändring är att kökscheferna genomför skyddsronden. Alla kökschefer har därför gått en fördjupade utbildning i fysisk arbetsmiljö i storkök. Skyddsombud och biträdande kostchef har gått grundläggande utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete. Matproduktion har fått ytterligare ett skyddsombud och skapat en arbetsmiljögrupp. En övergripande analys av det nya upplägget kommer att göras när samtliga skyddsronder är klara och arbetsmiljögruppen gått igenom resultaten. Inom förvaltningen har även en arbetsmiljögrupp för rektorer och förskolechefer upprättats för att särskilt fokusera på enhetschefernas arbetsmiljö. Arbetet med att utveckla rutiner och stöd till cheferna avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet fortskrider.

Digitala satsningar

Under 2017 har Barn- och utbildningsförvaltningen tagit ytterligare steg för att nå en ökad digitalisering. Barn- och utbildningsnämnden arbetar i enlighet med den digitaliseringspolicy som har antagits av Kommunfullmäktige. Inom nämndens ansvarsområde har följande digitaliseringsarbete genomförts:

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med IT-enheten tagit fram ett nytt system för att säkert identifiera användare i olika verksamhetssystem, så kallad *säker inloggning*. I förlängningen kommer systemet omfatta säker inloggning och därmed identifiering i fler system för både anställda och vårdnadshavare. En säker inloggning och identifiering är en förutsättning för att få hantera uppgifter om barn och elever.

Under 2016 påbörjades arbetet med att *digitalisera anmälan till huvudmannen och utredning om kränkande behandling*. Under 2017 har detta implementerats i hela organisationen. För att kunna möta upp krav på systematik har även rapporter för statistik arbetats fram. Inom samma system har förvaltningen även gått vidare med att införa anmälan om barnolycksfall.

Förvaltningens omfattande satsning på *Office 365* har under 2017 tagit nästa steg, vilket inneburit att systemet börjat rullas ut i organisationen med fokus på skola. Office 365 är bland annat en gemensam arbetsyta för personal och elever. Förskolechefer har börjat arbeta i Office 365 och flertalet workshops och utbildningar har genomförts med stora delar av förskolornas personal kring programmering, greenscreen och IKT i allmänhet.

Skolornas *schemaläggning* har tidigare utgått från ett klientbaserat system. System för schemaläggning har under året blivit molnbaserat, vilket möjliggör att schemaläggare kan samarbeta mer effektivt samt att olika verksamheter kan dra nytta av en gemensam överblick.

Arbetet med att *digitalisera det systematiska kvalitetsarbetet* fortsätter, bland annat implementeras styrning- och ledningssystemet Stratsys i hela förvaltningen. Under året fokuseras insatser för att även skapa fungerande processer och rutiner gällande systematiskt kvalitetsarbete för övriga verksamheter inom förvaltningen. I syfte att sammanställa underlag för analyser i det systematiska kvalitetsarbetet har ett digitaliseringsarbete genomförts där förvaltningen byggt vidare på tidigare använda QlikView-applikation. Applikationen har sedan integrerats med systemet Stratsys så att data kan presenteras på enkelt sätt för användaren.

Förskoleappen, det digitala verktyget för kommunikation, dokumentation och information inom förskola har implementerats på samtliga enheter och personal har utbildats. I samband med implantering har en Workshop erbjudits samtliga pedagoger för att ge möjlighet till kollegialt utbyte och skapa en samsyn kring mål, syfte och användningsområde. Ett utvecklingsarbete avseende Förskoleappen pågår. Detta utifrån sjunkande resultat gällande vårdnadshavares delaktighet, insyn och tillgång till information. Förvaltningen behöver fundera kring hur Förskoleappen används. Information delges i högre grad än tidigare, dock är detta något vårdnadshavare inte upplever. Förvaltningen behöver därför se över vilken information som delges via Förskoleappen.

Ett arbete att utveckla och främja *IKT-utvecklingen* i förskolorna har under året genomförts. Att arbeta 100-språkligt innebär en mångfald av verktyg varav digitala sådana är ett. Flera enheter har köpt in större pekskrmar såsom Clevertouch och andra liknande skärmar i syfte att IKT ska vara ett naturligt inslag i barnens vardag och miljö. Ett arbete för "att leda digitalisering" har påbörjats där chefer går en utbildning som hålls av biträdande förvaltningschef med hjälp av ett modulpaket från Skolverket.

Vuxenutbildning och arbetsmarknad

Ekerö kommun erbjuder feriepraktik för ungdomar som gått ut årskurs 9, första eller andra året på gymnasiet eller inte har någon skolplacering. Eftersom kommunen inte längre kan använda privata företag inom feriepraktiken har fler kommunala verksamheter tagit emot ungdomar. Kommunen startade också ett entreprenörsprogram, "Roligaste sommarjobbet" som innebar att ett 20 tal ungdomar fick utbildning i att starta företag, ta fram en affärsidé och starta ett eget företag. Samtliga ungdomar fick ett startbidrag på 2 500 kr som de skulle försöka få att växa. Satsningen slog väl ut och fortsätter under 2018.

Kommunen klarade statens beting på 16 extratjänster under året, vilket var positivt. Ett arbete med att ta fram en plan för en gemensam arbetsorienterad praktik påbörjades under 2017. En rektorsgrupp bildades tillsammans med personal från CVA. I och med det nya lagförslaget (prop. 2017/18:24) om obligatorisk praktisk arbetslivsorientering (prao) förändrades delvis förutsättningarna och nu pågår en översyn av hur arbetet med planen ska slutföras.

3.2 Flyktingmottagande och integration

Arbete med flyktingmottagande och integration är en integrerad del av organisationen och förvaltningens dagliga arbete. Barn- och utbildningsförvaltningen noterar en ökning av antalet nyanlända barn i förskolan och elever i grundskolan jämfört med tidigare år, medan antalet elever som är inskrivna på Språkintröduktion inom individuella gymnasiet verkar vara något lägre än tidigare. Detta kommer kräva att vi fortsätter utveckla vårt arbete inom förskola och skola med språkutvecklande arbetssätt samt studiehandledning.

Under året har kommunens arbete med fokus på en förbättrad integration utvecklats med modellen Självständighet 365 som en målsättning för det arbetet. Projektet syftar till att öka effektiviteten i etableringen av nyanlända och att de inom ett års tid har kunskap i svenska motsvarande SFI nivå B och/eller har ett instegsjobb eller liknande arbetspraktik. Inom ramen för projektet erbjuder kommunen att komplettera de aktiviteter som Arbetsförmedlingen erbjuder med aktiviteter i form av språkträning på arbetsplats och fördjupad samhällsorientering. Modellen har sin grund i språkinläring, språkpraktik samt fördjupad samhällsorientering. Centrum för vuxenutbildning och arbetsmarknad berörs främst av den modellen och målsättningen.

Avdelningen Centrum för vuxenutbildning och arbetsmarknad har i samarbete med arbetsförmedlingen och socialtjänsten genomfört en satsning för nyanlända kvinnor inom ramen för den arbetsmarknadspolitiska insatsen ”Extratjänst”.

Centrum för Nyanlända (CFN) har för att kvalitetssäkra mottagandet av nyanlända gått ut med en enkät till rektorer och personal i kommunens enheter. Svaren har analyserats och en utvecklingsplan har tagits fram. Utvecklingsplanen angav ett antal insatser och åtgärder för förskolor och skolor. En insats som har genomförts under året är att varje förskola och skola har tagit fram rutiner för mottagande av nyanlända i form av en skriftlig handlingsplan.

3.3 Den politiska plattformen för mandatperioden 2015 - 2018

Barn- och utbildningsförvaltningen har under föregående och nuvarande arbetat i enlighet med den politiska plattformen för mandatperioden 2015–2018, där ett antal mål för skola och förskola framgår. Flertalet av dessa mål anger en inriktning för förvaltningens arbete varför de inte kan anses som uppnådda, utan som pågående.

Alliansen i Ekerös politiska plattform 2015–2018	Bedömning
Mäta sig kunskapsmässigt och kvalitetsmässigt med de bästa skolkommunerna i landet. (Utifrån kommunfullmäktiges mål om att Ekerö kommuns skolor ska rankas som en av de tio bästa i Sverige)	<i>Uppnått</i>
Varje elev ska ges möjlighet att utvecklas i den takt som de egna förutsättningarna medger.	<i>Pågående</i>
Kompetensutveckling av lärare och skollära.	<i>Pågående</i>

God service i form av särskilt stöd.	<i>Pågår</i>
Skolan skall vara en trygg arbetsplats för såväl elever som personal.	<i>Pågår</i>
Skolans vardag ska präglas av arbetsglädje och studiero.	<i>Pågår</i>
Det pågående kvalitetsarbetet rörande förskolor och skolor skall fortsätta och vidareutvecklas för att säkerställa en fortsatt god kvalitet i verksamheterna.	<i>Pågår</i>
Värdegrundsarbete för trygghet i skolan/förskolan	<i>Pågår</i>
Skolorna ska stimuleras att utveckla egna profiler.	<i>Pågår</i>
Storleken och sammansättningen av grupper inom skola och förskola skall anpassas efter barnens behov och verksamhetens art.	<i>Pågår</i>
Bevara de små skolenheterna framför allt på landsbygden.	<i>Uppnått</i>
De yngsta barnen ska ha möjlighet att gå i skolan så nära hemmet som möjligt.	<i>Pågår</i>
Ge Ekerös föräldrar och barn/elever valfrihet att välja förskola, grundskola och gymnasium.	<i>Uppnått</i>
Verka för ökade möjligheter till regelbunden fysisk aktivitet för skolungdomarna.	<i>Pågår</i>
Vi vill värna om pedagogisk omsorg i hemmen i privat såväl som i kommunal regi.	<i>Har ej i kommunal regi</i>
Vi ska fortsätta att utveckla trafiksäkerheten kring våra skolor och förskolor.	<i>Pågår</i>
Alla barn ska ha sittplats i bussarna	<i>Uppnått</i>
Fortsatt upprustning av skollokaler	<i>Pågår</i>
Planera för ny grundskola	<i>Uppnått</i>
Införa en elevhälsogaranti, rätt att träffa kurator/skolsköterska inom 24 timmar	<i>Pågår</i>
Närproducerad gärna ekologisk mat i skolor/äldreboende.	<i>Pågår</i>
Övergång till förvaltningsstyre i Barn och Utbildningsnämnden.	<i>Uppnått</i>

3.4 Internkontroll

Barn- och utbildningsnämnden antog i december 2016 en internkontrollplan för året 2017. Planen följdes upp i december 2017. Internkontrollplanen omfattar totalt nio områden som under 2017 följdes upp. Kontroller har genomförts i samband med planen. Resultat av internkontroll visar att för kontrollerade områden följs fastställda regelverk, rutiner och processer.

Av uppföljning internkontrollplan framgår att en fakturarutin har tagits fram i syfte att tydliggöra kommunens regelverk avseende fakturahantering, utbetalningar etc. för medarbetare inom förvaltningen. Ett kontrollområde som i uppföljningen påvisade gott resultat är "sårbarhet i organisationen, Enheten kvalitet och administration". Rekrytering och internt arbete med HR-funktionen har lett till att organisationen inte längre anses sårbar. För området "Egenkontroll livsmedel" har nya rutiner för samtliga kök kommunicerats.

Av internkontrollen framgår att statsbidrag är ett kontrollområde som fortsatt kommer att ingå i internkontrollplan för 2018. Detta eftersom antal sökta statsbidrag har ökat och en rutin behöver tas fram.

Processen för internkontroll har under 2017 setts över och förnyat arbetssätt för nämndens internkontrollarbete beslutades i januari 2018.

4. Måluppfyllelse

Barn- och utbildningsnämnden mål för perioden 2017 antogs av Barn- och utbildningsnämnden 2016-11-10 med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål för Ekerö kommun.

Nedan framgår händelser och aktiviteter i riktning mot målen som skett under 2017 samt en bedömning av måluppfyllelsen.

Mål 1. Genom strategisk kompetensförsörjning i högre grad bibehålla samt öka behörig personal.

Lönen är ett viktigt incitament för att rekrytera och behålla personal. Lönen som rekryteringsincitament kommer troligtvis att bromsas in framöver. Därför är det viktigt att vi som organisation ser över alla delar när det gäller att vara anställd i förvaltningen. Det kan t ex handla om huruvida förvaltningen ger medarbetarna rätt förutsättningar för att de ska kunna utföra sina huvuduppdrag. Det kan också handla om att förvaltningen är en stimulerande, utmanande och samtidigt stödjande arbetsgivare. Dessa och många fler områden behöver vi ta ställning till i det fortsatta arbetet.

- Riktlinjer för pedagogiska måltider har utformats, beslutats och införts vilket innebär fria måltider för förskolepersonal och subventionerade måltider för skolpersonal.
- Plan för strategisk kompetensutveckling har tagits fram i syfte att visa på hur vi strategiskt kan utbilda och utveckla medarbetare och använda den kompetens som finns i organisationen. I samband med detta har ett antal Workshops med arbetstagarorganisationer och chefer genomförts.

Bedömning för målet är 3 (ej uppnått, men påbörjat). Ett antal åtgärder har under året genomförts i riktning mot målet. Ett arbete inom förvaltningen såväl som kommunövergripande pågår för att utveckla digitala förutsättningar avseende kompetensförsörjning så som digitala system i syfte att underlätta för det kollegiala lärandet för personal.

Mål 2. Förbättra barnens och elevernas förmågor att tala, lyssna, läsa och skriva.

I all verksamhet och i alla ämnen behöver vi stimulera barnen och elevernas språkutveckling avseende att tala, lyssna, läsa och skriva. Dessa förmågor är avgörande för att kunna lära inom andra områden. Dessa förmågor ska prioriteras och ges stort utrymme vid alla tillfällen, även vid uppföljning av resultat och vid behov av åtgärder samt vid utformning av den pedagogiska miljön.

- Kompetensutvecklingsinsatser i förskola och skola med hjälp av bland annat Skolverkets satsning "Läsllyftet" (skola) och "Läsllyftet i förskolan" har genomförts. Utöver läsllyften har förskola och skola erbjudits fortbildning inom språkutveckling och tidig läs- och skrivinlärning. Inom förskolan har personal även utbildats i teckenkommunikation, TAKK.
- Ett flertal förskolor har genomfört ett stort projekt; "Nya pedagogiska sammanhang med dans och musik som verktyg" med stöd av medel från Specialpedagogiska skolmyndigheten. Projektet syftar till att skapa fler kommunikationsformer i den dagliga verksamheten och pågående projekt med hjälp av dans och musik.

Bedömning för målet är 2 (inte helt uppnått, men på väg). Ett flertal aktiviteter sker i riktning mot målet, exempelvis har nämnden erhållit statsbidrag inom läsllyften. En undersökning visar att vårdnadshavares nöjdhet gällande hur förskolorna arbetar med att utveckla barns språk har sjunkit något varför arbetet med att utveckla barns språk fortgår under 2018.

Mål 3. Förbättra förmågan att planera, genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen.

Att förbättra förmågan att planera, genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen är huvudprocessen i våra uppdrag. Denna kedja ingår i begreppet undervisning och det är något som våra medarbetare ska behärska och kontinuerligt utveckla. Detta måste sättas i fokus avseende tid, utvecklingsarbete och kompetensutveckling.

- Förstelärare i skolan har arbetat fram ett gemensamt underlag för att enklare bedöma och förbättra undervisningen. De Learning studies som genomförts har även haft detta som ett centralt tema.
- Lärare som arbetar med modersmål och studiehundledning har fått utbildningsinsatser för att öka kompetens gällande styrdokument genomförts och organisation med mentorskap för dessa lärare införts. Specialpedagogerna i kommunen fokuserar på att öka likvärdigheten i dokumentation med att förstå, tolka och implementera lagtext gällande extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning för målet är 2 (inte helt uppnått, men på väg). Ett flertal digitaliseringsprojekt avseende att skapa effektiva administrativa rutiner pågår inom förvaltningen.

Mål 4. Förbättra de grundläggande digitala förutsättningarna avseende infrastruktur, verktyg och kompetens.

Utifrån de olika delar förvaltningen arbetar med och utvecklar över tid gällande grundläggande digitala förutsättningar avseende infrastruktur, verktyg och kompetens behöver vi formulera en tydlig karta över vad som pågår inom detta område. Vi behöver framförallt skapa en tydlig struktur för alla medarbetare att kunna nyttja digitala verktyg i arbetet på ett konstruktivt sätt. Tillgången till olika program och digital utrustning kräver både adekvat kompetensutveckling. En ny IT-styrgrupp har inrättats för att tillsammans med IT-avdelningen kunna samordna pedagogisk utveckling och systemförvaltning.

- Samtliga enheter innehar en upprättad handlingsplan som identifierat utvecklingsprocesser inom digitalisering.
- Skolledare har under året genomgått Skolverkets satsning ”Att leda digitalisering”. Utbildningen syftar till att bättre kunna leda personalen mot kursplaners mål och förändrade undervisningsmetoder.

Bedömning för målet är 2 (inte helt uppnått, men på väg). En prioritering inom förvaltningen är att utveckla och driva digitaliseringsprojekt och processer. Under året har förvaltningen gjort förflyttningar vad gäller hårdvara, digitalt innehåll, utbildning, organisation och uppföljning.

Mål 5. Förbättra förmågan att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att öka antalet barn och elever som blir behöriga till gymnasiet.

Organisationen ska inkludera alla barn och elever i en adekvat undervisning och utbildningssituation som reducerar problem och svårigheter och ger möjlighet att fatta sina livsval utifrån sina egna intressen. Resursteamet spelar en viktig roll i att stödja och tillsammans med de olika verksamheterna driva detta arbete.

- Ytterligare en medarbetare har under 2017 blivit certifierad att handleda inom CPS, vilket innebär att fyra medarbetare nu är certifierade. Nio förskolor har under året startat CPS-utbildningen och inom Matproduktion har all kökspersonal från skolan haft en workshop tillsammans med Resursteamet i CPS under 2017.
- Förskolan har tillsammans med Ekerö resursteam arbetat fram en kompetensutvecklingsplan för att möta barn i behov av särskilt stöd. En föreläsningsserie kring ”Normkreativt förhållningssätt” har genomförts. För att

stärka enheternas elevhälsoarbete har arbete påbörjats för att skapa gemensamma rutiner.

Bedömning för målet är 2 (inte helt uppnått, men på väg). Förvaltningen ska möta upp och skapa goda förutsättningar för hälsofrämjande arbetssätt. Detta görs även genom att ett antal skolor medverkar i Skolverkets satsning ”Specialpedagogik för lärande”.

Mål 6. Vidareutveckla processer inom barn- och utbildningsförvaltningens organisation så att de stödjer verksamhetens uppdrag.

Det är två frågor som förvaltningen alltid ska ställa är; vad kräver lagen och vad blir bäst stöd för enheterna i deras huvudprocess?

- Under året har en gemensam plattform för schemaläggning införts, vilket bland annat möjliggör bättre samordning mellan skolor och ger bättre förutsättningar för de lärare som arbetar på flera enheter.
- För att stötta elevernas framtida val har studie- och yrkesvägledningen en central roll. Vägledningen är idag centralt organiserad. En utredning genomfördes under året för att svara på om organisationen var den mest optimala. Resultatet visade att likvärdighet kunde bäst garanteras om organisationen fortsatt var central.

Bedömning för målet är 1 (uppnått). Ett antal större åtgärder inom målområdet har under året genomförts, vilket innebär att målområdet inte kommer att vara prioriterat under 2018. Målet kan därför betraktas som uppnått.

Mål 7. Förankra systematik i arbetsmiljöarbetet.

Kommunen har idag en arbetsmiljöhandbok och en arbetsmiljökalendar vilka ska implementeras av barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen behöver skapa ett bra stöd för framförallt enhetscheferna så att de kan arbeta utifrån dessa utan att det i sig blir ett arbetsmiljöproblem. I detta arbete ska förvaltningen arbeta nära skyddsombud och arbetstagarorganisationer för att höja nivån i arbetet.

- Ett arbete med arbetsmiljögrupper har startats för skolledare och chefer där de har fått möjlighet att arbeta mer med systematik på respektive enheter med hjälp av varandra och HR-funktionen. Även temamöten har hållits med hjälp av HR där chefers organisatoriska och sociala arbetsmiljö har lyfts och arbetats med. Inom ramen för arbetsmiljöarbete har en modul tagits fram i Stratsys som kommer att stödja chefernas struktur och uppföljning kring arbetsmiljöarbete.

Bedömning för målet är 2 (inte helt uppnått, men på väg). Ett prioriterat arbete för förvaltningen är att implementera arbetsmiljöhandbok och kalender för att på så sätt erbjuda stöd för chefer.

	2,0	T		1	2	3	4
Genom strategisk kompetensförsörjning i högre grad bibehålla samt öka behörig personal.	←	●				✓	
Förbättra barnens och elevernas förmågor att tala, lyssna, läsa och skriva.	↑	●			✓		
Förbättra förmågan att planera, genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen.	↑	●			✓		
Förbättra de grundläggande digitala förutsättningarna avseende infrastruktur, verktyg och kompetens.	↑	●			✓		
Förbättra förmågan att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för att öka antalet barn och elever som blir behöriga till gymnasiet.	↑	●			✓		
Vidareutveckla processer inom barn- och utbildningsförvaltningens organisation så att de stödjer verksamhetens uppdrag.	↑	●	✓				
Förankra systematik i arbetsmiljöarbetet.	↑	●			✓		

Förklaring till symbol och bedömningsvärden för måluppfyllelse samt symbol för bedömning tendens utveckling

Definition bedömning

Värde

Symbol

Bedömning tendens

Uppnått

1

Uppåt; positiv förändring

Inte helt uppnått, är på väg

2

Stagnerad; oförändrad/inbromsad pos förändr

Ej uppnått, men påbörjat

3

Nedåt; negativ förändring el risk negativ

Ej uppnått, ej startat

4

5. Verksamhetsmått

Det är framförallt nyttjande graden av fritidshem och förskola, det vill säga den så kallade dag för dag ersättningen som påverkar volymutfallet. Antalet barn stämmer i huvudsak med prognoser men man nyttjar inte hela året som beräknat. Samtidigt har vi högre volymer än beräknat i fristående grundskola/skola i annan kommun samt högre volymer i fristående och kommunala gymnasium. I de flesta fall handlar det om enstaka procent som avviker mot budget och som kompenseras av att vi på andra volymrelaterade poster avviker med högre volym än beräknad. Två områden som avviker i större omfattning är fristående/annan kommunal grundskola samt fristående/kommunalt gymnasium. Inför 2018 års budget har höjd tagits för ökade volymer inom dessa områden.

Hela uppföljningen av volymer och nyckeltal (i siffror) lämnas i bilaga.

6. Årets resultat

Utfall och resultat

Barn- och utbildningsnämnden

TOTALT <i>tkr</i>	Utfall 2016	Budget 2017	Utfall 2017	Avvik 2017
Intäkter	135 903	97 112	121 718	24 605
Kostnader	-882 447	-888 452	-910 415	-21 963
Nettokostnad	-746 544	-791 340	-788 697	2 643
Förändring jämfört föregående år, tkr			42 154	
, procent			5,6	

Förändring (+) = ökad nettokostnader, (-) minskad nettokostnad

Akkumulerat utfall för perioden är + 2 643 tkr.

Förskola egen regi/ fristående och annan kommunal förskola + 895 tkr.

Vi kan se att dag för dag ersättningen påverkar vårt utfall och behöver analyseras mer utförligt. Totalt sett är det en budget på 194 988 tkr där vi har en procentuellt sett mycket låg avvikelse.

Grundskola egen regi/ fristående grundskola och annan kommunal grundskola – 2 744 tkr.

Här kan vi se att det är något färre som valt grundskola i egen regi medan det negativa utfallet beror på att betydligt fler valt fristående eller annan kommunal grundskola. Detta skiljer sig mot förra året och kan bero på ökad inflyttning där man valt att gå kvar i skola i sin tidigare kommun. Totalt sett är det en budget på 352 574 tkr och även här är avvikelsen låg.

Fritidshem i egen regi/ fristående och annat kommunalt fritidshem + 2016 tkr.

Precis som för förskolan behöver vi analysera dag för dag ersättningen för att se om vi kan ta fram en bättre prognosmodell för fritidshem. Budgeten är på 64 481 tkr så avvikelsen är något högre än för förskola och grundskola men samtidigt är denna verksamhet svår att prognosera då verksamheten är frivillig.

Särskola i egen regi/särskola i annan regi + 1050 tkr

Särskolan är alltid svår att beräkna och den positiva avvikelsen förklaras i stort sett med tre elever färre än beräknat. Budgeten är på 10 668 tkr så avvikelsen är på ca 10 % men när det gäller särskolan är detta en rimlig avvikelse.

Gymnasieskolan i egen regi/fristående och annan kommunal gymnasieskola – 5487 tkr

Den främsta orsaken till det negativa resultatet är ökade volymer inom gymnasieskolan i en större utsträckning än vi beräknat inför budget, högre genomsnittskostnad för respektive elev än beräknat samt mindre statsbidrag än budgeterat. Budgeten är på 99 234 tkr och avvikelsen

är ca 5,5 % vilket föranlett att vi inför 2018 justerat upp volymerna och noggrant kommer följa hur det utvecklas för att se om vi behöver justera beräkningsnyckel ytterligare.

Särgymnasium i annan regi + 1 813

Barn- och utbildningsförvaltningen har färre elever än beräknat och har justerat ner volymerna inför 2018. Precis som med grundsärskolan är det svårt att beräkna volymerna på särgymnasium.

Gemensam verksamhet – 1 518

Förvaltningen har för 2017 ett negativt utfall för gemensamma kostnader som beror på icke budgeterade kostnader för IT system samt för perioden ökade personalkostnader. Båda dessa områden har justerats samt tagit höjd för till budget 2018.

Resultatenheterna + 4579

Resultatenheter genererar tillsammans positiv avvikelse som beror på att vissa enheter har fått mer intäkter i form av statsbidrag som inte var budgeterade för året samt vissa enheter som har haft lägre utgifter för externa kostnader.

Ersättning till förtroendevalda och övriga kostnader nämnden

(tkr)	Utfall 2016	Budget 2017	Utfall 2017	Avvik
Ersättningar till förtroendevalda	-502	-560	-494	66
Övriga kostnader nämnden *)	-44	-90	-63	27
Summa:	-546	-650	-557	93

*) Exkl kostnader för tjänstemannastöd, tex nämndsekreterar. Politiska sekr som övriga kostnader

Ersättningarna till nämndens förtroendevalda visar ett positivt resultat i förhållande till budget.

7. Investeringar

Investeringar 2017			
tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Lokaler		10 700	10 700
Inventarier	1 230	1 300	70
IT i skolan	1 964	2 145	181
Summa	3 194	14 145	10 951

Vissa delar är överförda till fastighetskontoret och vissa investeringar har inte genomförts på grund av tidsförskjutningar i processen (se bilaga).

När det gäller inventarier och IT har större delen används som planerat men vissa investeringar har haft lägre kostnader än uppskattat därav avvikelsen på dessa poster.

8. Framåtblick

Våra utmaningar framöver är digitalisering, utbyggnad av skolor och förskolor, elever/barn i behov av särskilt stöd, arbetet med nyanlända och ett ökat antal elever i gymnasiet.

Ett prioriterat område utöver ovanstående är kompetensförsörjningen – såväl att behålla kompetens som att rekrytera. Trots att de flesta förskolor och skolor i år inte har många uppsägningar per enhet och har kunnat rekrytera till de flesta tjänster är utmaningarna större idag än tidigare när det gäller att få behöriga inom alla ämnen. Det är dessutom nästan omöjligt att få behöriga lärare till vikariat under föräldraledighet eller studier samt på fritidshemmen. Vi ser även att de skolor och förskolor som ligger längre ut på öarna har svårt att rekrytera och behålla personal, främst p.g.a. resvägen. Det är också en ökad konkurrens mellan kommuner och huvudmän om de lärare som finns. Det är en större rörlighet idag än tidigare.

Bilaga 1A:

Resultat	Utfall år 2016	Budget helår 2017	Utfall helår 2017	Avvikelse helår år 2017
Statsbidrag	37 718	35 750	45 584	9 834
övriga externa intäkter	54 747	42 540	54 614	12 074
Summa externa intäkter	92 466	78 290	100 198	21 908
Övriga interna intäkter	43 438	18 822	21 520	2 697
Summa interna intäkter	43 438	18 822	21 520	2 697
Summa Intäkter totalt	135 903	97 112	121 718	22 152
Personalkostnader inkl PO	-384 674	-417 446	-418 133	-687
Lokalhyra intern	-88 672	-92 517	-92 517	0
Övriga externa kostnader	-73 959	-67 693	-73 629	-5 936
Driftersättningar	-3 791	-821	-8 797	-7 976
Summa Driftersättning	-3 791	-821	-8 797	-7 976
Övriga interna kostnader	-48 116	-20 707	-23 207	-2 500
Köp av huvudverksamhet	-282 322	-287 940	-292 621	-4 681
Avskrivningar o internränta	-913	-1 328	-1 511	-183
Summa Kostnader	-882 447	-888 452	-910 415	-21 963
Nettokostnad	-746 544	-791 340	-788 697	2 643

Bilaga 1B:
Utfall och resultat år 2017: Barn- och Utbildningsnämnden

tkr	Utfall 2016 netto	Budget helår			Utfall helår			Avvikelse netto
		Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
TOTALT	-745 285	55 444	-846 784	-791 340	65 293	-858 568	-793 276	-1 936
Barn- och utbildningsnämnden	-546		-650	-650		-557	-557	93
Simskola	-247							
Öppen förskola inkl lokalkostn	-2 481		-2 577	-2 577		-2 577	-2 577	0
Förskola inkl lokalkostn, eg regi	-104 172	22 867	-137 612	-114 745	23 522	-139 044	-115 521	-776
Friförskola/förskola annan kom	-77 624	5 302	-85 545	-80 243	10 420	-88 992	-78 572	1 671
Vårdnadsbidr/oms på obekv tid	-70		-100	-100	23	-189	-166	-66
Pedagogisk omsorg	-3 490	224	-3 957	-3 733	441	-3 120	-2 679	1 054
Öp. fritids (fritidsklubb) eg regi	-5 252	526	-5 460	-4 934	604	-6 251	-5 647	-714
Öp. fritids (fritidsklubb) an. regi	-105	13	-87	-74	31	-131	-100	-26
Fritidshem inkl lokal, eg regi	-51 805	11 713	-66 608	-54 895	12 596	-66 119	-53 524	1 371
Fritidshem, fristående/an kom	-9 606	609	-10 195	-9 586	1 868	-10 809	-8 941	645
Förskoleklass, egen regi	-12 704		-12 716	-12 716	65	-12 871	-12 806	-91
Förskoleklass, fristående/an kom	-2 634	148	-2 640	-2 492	169	-2 808	-2 640	-147
Grundskola inkl lokal, egen regi	-268 317	5 419	-297 426	-292 007	6 208	-297 843	-291 635	372
Grundskola, skolskjuts	-6 460		-9 216	-9 216		-7 376	-7 376	1 840
Friskola/Skola annan kommun	-68 560	3 691	-64 258	-60 567	4 106	-67 789	-63 683	-3 116
Gr.särskola inkl lokal, egen regi	-7 455		-10 076	-10 076	355	-9 973	-9 618	458
Grundsärskola, skolskjuts	-756		-575	-575		-604	-604	-29
Grundsärskola, annan regi			-592	-592				592
Gy-utb inkl lokalkostn, egen regi	-5 962	1 600	-10 415	-8 815	895	-10 364	-9 469	-654
Gy-skolskjutsar inkl inack.	-1 757		-2 069	-2 069		-1 859	-1 859	210
Frigymnasie/gymnasie an kom	-90 012	3 026	-93 445	-90 419	2 991	-98 243	-95 252	-4 833
Särgymnasie - skolskjuts	-1 067		-1 581	-1 581		-1 044	-1 044	537
Särgymnasie (frisk./an kommun)	-2 742	79	-4 244	-4 165	70	-2 422	-2 352	1 813
Grund.vux	-828		-915	-915		-915	-915	
Gy.vux/Påbyggn utb/yrkesutb	-3 200		-5 050	-5 050		-5 052	-5 052	-3
Särvux (lärvux)	-294		-400	-400		-400	-400	
Folkhögskola	-299		-200	-200	14	-240	-226	-26
SFI	-3 002		-3 168	-3 168		-3 168	-3 168	
AME -unga o vuxna	61		-4 525	-4 525		-4 525	-4 525	
Enhet Kvalitet o Adm BUF	-7 391	228	-8 146	-7 918	469	-8 980	-8 511	-593
Gemensamma kostnader	-6 507		-2 338	-2 338	448	-4 304	-3 856	-1 518

Bilaga 2: verksamhetsmätt

Avvik (+) fler än budget (-) färre än budget	Avvik	Budget	2017	2016	2015	2014	2013
Förskola/Ped omsorg barn 1 - 5 år	22	1 750	1 772	1 753	1 742	1 777	1 796
- Antal barn fsk i egen regi	28	996	1 023	998	994	1 002	1 027
- Antal barn i friförskola/an. kom	5	712	717	714	708	726	709
- Antal barn i pedagogisk omsorg	-11	42	31	41	40	49	61
Skolbarnsomsorg 6 - 9 år	17	1 824	1 840	1 839	1 805	1 769	1 669
- Antal barn fh i egen regi	16	1 545	1 562	1 552	1 516	1 488	1 399
- Antal barn fh i friskola/an. kom	-1	278	278	287	289	281	270
- Antal barn i pedagogisk omsorg	1	0	1	0	0	0	0
Öp fh/fritidsklubb 10 - 12 år	142	680	822	781	675	657	654
- Antal anm öp fh i egen regi	138	670	808	762	666	654	650
- Antal anm öp fh i friskola/an. kom	4	10	14	19	9	3	3
- Antal anm i pedagogisk omsorg	0	0	0	0	0	0	0
Förskoleklass	1	439	440	456	456	451	422
- Antal elever i egen regi	-4	379	375	390	390	385	359
- Antal elever i friskola/an. kom	5	61	66	66	66	66	63
Grundskola År 1 - 9	23	4 078	4 101	4 042	3 811	3 664	3 532
- Antal elever i egen regi	-12	3 291	3 279	3 172	3 033	2 889	2 766
- Antal elever i friskola	8	401	408	808	712	715	706
- Antal elever i annan kommun	27	387	414	62	66	60	61
Särskola År 1 - 10	2	25	27	24	23	23	23
- Antal elever i egen regi	3	24	27	24	23	21	21
- Antal elever i friskola/an. kom	-1	1	0	0	1	2	2
Gymnasieskola/folkhögskola	22	1 026	1 048	988	963	994	1 061
- Antal elever IV/IM egen regi	7	45	52	53	36	26	34
- Antal elever i friskola	-14	506	492	476	465	502	553
- Antal elever i annan kommun	32	474	505	458	460	463	470
- Antal elever i folkhögskola	-2	2	0	1	2	3	4
Gymnasie Särskola							
- Antal elever i friskola/an. kom	-7	14	7	9	13	15	17
Vuxenutbildning							
- Bevilj. kurser inkl upphandl. eg regi	778		778	921	622	606	566
- Antal individer kurser eg regi	301		301	319	292	243	233
- Beviljade kurser externa köp	360		360	305	263	512	697
- Antal individer, kurser externa köp	152		152	130	112	185	195
- Antal deltagare SFI	172		172	193	175	181	155
- Antal elever sårvux	3		3	3	1	1	2

Bilaga 3: investeringar

	Avvik	Investerings budget	Utfall	Omf bdg till fastighet
Summa	10 951	33 145	3 194	19 000
Investeringsprojekt	10 500	29 500	0	19 000
Stenhamra skola (2 klassrum)	0	10 000		10 000
Sanduddens skola	0	2 000		2 000
Ekebyhovskolan	9 000	16 000		7 000
Central skola Ekerö inkl sporthall	1 000	1 000		
Förskola Skå (Enlunda)	500	500		
Lokalanpassning mm	200	200	0	
mindre vrk.anp/ev brukarbehov/SAM				
Inventarier	70	1 300	1 230	
Inventarier i om-/nybyggda vrk-lokaler				
Lokalanpassning mm	181	2 145	1 964	
mindre vrk.anp/ev brukarbehov/SAM				

Bilaga 4: Driftredovisning
**DRIFTREDOVISNING, Resultatenheter BUF
Period 2017-12-31**

belopp i tkr	Utfall helår			Budget helår			Resultat i % av omslutn	2016 Resultat
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto		
Resultatenheter BUF	620 245	-615 667	4 579	607 943	-607 943	0	0,74%	-1 259
Re Brunna mfl förskolor	22 135	-21 459	676	21 578	-21 578	0	3,1%	-118
Re Ekendal mfl förskolor	30 047	-29 657	390	28 705	-28 705	0	1,3%	685
Re Gräsåker mfl förskolor	25 441	-25 623	-182	24 842	-24 842	0	-0,7%	171
Re Munsö mfl förskolor, ny enhet	10 646	-10 297	350	11 434	-11 434	0	3,3%	0
Re Stenhamra/Drott.n.holm fsk:or	20 081	-21 745	-1 664	19 958	-19 958	0	-8,3%	135
Re Ekebyhovsskolan	48 310	-48 125	185	49 147	-49 147	0	0,4%	-77
- Särskolan	13 168	-13 168	0	12 857	-12 857	0	0,0%	-1 017
Re Färentuna fsk o skola	36 977	-36 832	145	36 141	-36 141	0	0,4%	29
Re Munsö/Sundby skolor	26 080	-26 354	-274	26 777	-26 777	0	-1,0%	0
Re Närlundaskola	33 117	-33 116	2	32 781	-32 781	0	0,0%	-750
Re Sanduddens skola	29 685	-30 047	-362	29 463	-29 463	0	-1,2%	4
Re Skå fsk:or o skola	22 776	-22 091	685	23 465	-23 465	0	3,0%	523
Re Stenhamra/Uppgård skolor	70 225	-70 253	-29	69 288	-69 288	0	0,0%	54
Re Tappströmsskolan	45 916	-46 857	-941	43 860	-43 860	0	-2,0%	-529
Re Träkvista skola	51 376	-51 617	-240	50 281	-50 281	0	-0,5%	-174
Re Ekerö IMIV	9 268	-9 405	-136	9 157	-9 157	0	-1,5%	53
Re Matproduktion	39 988	-39 066	922	38 698	-38 698	0	2,3%	-182
Re Resursteamet fsk o skola	47 970	-44 797	3 173	47 661	-47 661	0	6,6%	-378
Re CFN - Centrum för nyanlända	8 136	-8 300	-164	7 597	-7 597	0	-2,0%	417
Re CVA - Centr. vx-utb/arb, ny enh	20 777	-18 596	2 181	19 570	-19 570	0	10,5%	0
Verksamhetsgem. förskolor	4 119	-4 090	29	2 413	-2 413	0	0,7%	0
Verksamhetsgem. skolor	4 007	-4 172	-166	2 270	-2 270	0	-4,1%	0